

Skriftlig spørsmål fra Une Bastholm (MDG) til klima- og miljøministeren

Dokument nr. 15:19 (2018-2019)

Sendt: 03.10.2018

Besvart: 10.10.2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

Une Bastholm (MDG): I naturmangfoldloven § 7 kan vi lese at Prinsippene i §§ 8-12 «skal legges til grunn som retningslinjer». Myndighetene skal legge vekt på disse prinsippene i saksforberedelsen og den konkrete avveiningen.

Er ministeren derfor enig i at når vedtak ikke oppfyller kravet i naturmangfoldloven § 7 så kan heller ikke hensynene i §§ 8-12 kan bli vurdert opp mot andre hensyn som f.eks. det lokale selvstyret?

Begrunnelse

Det er stor bekymring for at naturmangfoldloven settes til side og uthules gjennom manglende saksforberedelser og utredning etter prinsippene i naturmangfoldloven. Eksempelvis hvis myndighetsvedtak i kommunedelplaner ikke baserer seg på konkrete utredninger som oppfyller kravene i naturmangfoldloven § 7, er det vanskelig å se hvordan avveininger opp mot andre hensyn kan gjøres uten å undergrave naturmangfoldloven.

Eksempelvis vises det til uttalelse den 28.8., hvor Sivilombudsmannen ber om at KMD (kommunal- og moderniseringsdepartementet) behandler en sak vedrørende veibygging på fylkesvei 47 i Karmøy på nytt. Vi viser også til brev signert av blant annet SABIMA og Naturvernforbundet datert 19.september 2018, vedrørende samme sak. Den aktuelle saken omhandler godkjenningen av en kommunedelplan for en omkjøringsvei på Karmøy i Rogaland, Fv. 47 Åkra sør-Veakrossen. Kommunedelplanen ble underkjent av Miljøverndepartementet i 2012, men den samme planen ble igjen vedtatt av Karmøy kommune, og deretter godkjent av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i desember 2016 – et vedtak som i vår ble påklaget til Sivilombudsmannen av grunneiere, Sabima, NOF, Naturvernforbundet i Rogaland, samt andre interesseorganisasjoner. Sivilombudsmannen kom med sin uttalelse i slutten av august, der de mener at KMD må behandle planen på nytt. KMD har fått to måneder på seg til å komme med et nytt vedtak. Sivilombudsmannen fokuserer på vedtakets mangler når det gjelder naturmangfoldlovens § 7, samt departementets begrunnelse som går på hensynet til det lokale selvstyret. Naturmangfoldloven § 7 kan vi lese at Prinsippene i §§ 8-12 «skal legges til grunn som retningslinjer». Dette betyr at myndigheten skal legge vekt på prinsippene både i saksforberedelsen og i den konkrete avveiningen. Som stortingsrepresentant er jeg nå oppriktig bekymret for at livsgrunnlaget for våre framtidige generasjoner stadig må vike for våre kortsiktige interesser.

Svar:

Ola Elvestuen: I naturmangfoldloven § 7 heter det: "Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen." De miljørettslige prinsippene angir en metode for å integrere hensynet til naturmangfold i beslutningsgrunnlaget. De stiller opp vurderinger som skal gjøres når forvaltningen utøver myndighet som berører naturmangfold, enten dette skjer etter naturmangfoldloven eller andre lover. Det har betydning både for tilretteleggingen av beslutningsgrunnlaget og for selve den avveining som finner sted ved avgjørelsen. Ordet retningslinje innebærer bl.a. at prinsippene ikke trenger å være utslagsgivende for resultatet i enhver sak. Den konkrete anvendelsen av et prinsipp vil bero på en helhetsvurdering hvor prinsippet anvendes i lys av den aktuelle lovens rammer og formål.

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 sier ikke noe om hvordan man skal veie ulike samfunnsinteresser mot hverandre. Vekten av naturmangfold vil variere fra sak til sak. Den avhenger blant annet av i hvilken grad et tiltak påvirker natur, hvilket naturmangfold som berøres og hvilke andre samfunns hensyn som gjør seg gjeldende.

Naturmangfoldloven § 7 skal sørge for at beslutningsgrunnlaget om natur er godt og at beslutningstakere går gjennom relevante vurderinger før beslutningen blir fattet. Dersom kravet i § 7 ikke er oppfylt, vil det kunne ha betydning for hva beslutningstakerne vet om naturen i den konkrete saken, hvordan naturens betydning i saken er vurdert og hvilken innvirkning hensynet til natur har hatt på saken. I avveiningen opp mot andre hensyn, kan slike mangler ha betydning for utfallet i saken. Derfor er det viktig at begrunnelsen for beslutningen viser hvordan prinsippene er kommet inn i den konkrete saken og hvilken vekt de er tillagt, slik § 7 andre punktum krever. Manglende begrunnelse er en saksbehandlingsfeil som kan medføre ugyldighet.

For øvrig vil jeg bemerke at saken på Karmøy som stortingsrepresentant Bastholm nevner, er i prosess i Kommunal- og moderniseringsdepartementet, og jeg kan derfor ikke kommentere den.

Skriftlig spørsmål fra Une Bastholm (MDG) til klima- og miljøministeren (2018). Tilgjengelig fra: <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=73500> (Hentet 21.11.18)